

Rengkimės į Antra Prieškarinį Kongresą

Rengkimės Prie Kongreso Prieš Karą ir Fašizmą

Prie Antro Amerikos Kongreso Prieš Karą ir Fašizmą rengiasi gana smarkiai Moterų Komitetas suorganizuotas šiuo klausimu, laike sušauktos bendro fronto konferencijos išrinkimui delegačių į Pasaulinį Moterų Kongresą Prieš Karą ir Fašizmą, Paryžiuje.

Mūsų komitetas nesustojo dirbęs, jis pasekmingai rengiasi ir prie Amerikos Antro Kongreso Prieš Karą ir Fašizmą. Mūsų buvę delegatės turi palaikyti nesutrukiamus ryšius su šiuo komitetu ir veikti kartu, tas duos mūsų darbui daug bendrumo.

Rugpiučio 22, 7:30 val. vak., Room 818 Medical and Dental Arts Building, 185 North Wash Ave., susirinkimas, kuriame butina kiekvienai organizacijai pasiūsti savo atstoves ir bendrai praveisti darbui tinkamus planus, prisirengimui tinkamai patikti kongresą. Kongresas įvyks rugsėjo 28-29-30 dd.

Šis darbas prieš mus stovi gana didelis, bet kartu ir butiniausias. Tad visos, kaip viena, ypač kiekviena darbinikiška organizacija, turi imti sau už pareigą tam tikro darbo dalį atlikti.

Lietuvių priešfašistinis komitetas ėmėsi už pareigą šio Kongreso klausimu rupintis, kad kiekviena lietuvių organizacija, kuri nusistačiusi prieš karą ir fašizmą, kad pasiūstų delegatus į Kongresą.

Kalbinkime darbininkus ir aiškinkime jiems Kongreso reikšmę.

Karo ir fašizmo pavojus arti, turime stoti į vieningą mušį, kad atrėmus kapitalizmo pasimojimą. J. S.

Rumunijoje, pasekant Pasaulinį Moterų Prieškarinį Kongresą Paryžiuje, Buchareste buvo surengta prieškarinė demonstracija. Demonstracijos vadovė Frunza areštuota ir su ja areštavo kitus trisdešimt demonstratų.

Rumunija, kaip ir kitos kapitalistinės šalys, randasi bendrame naujo imperialistinio karo rate. Moterys ir vyrai išstojo į padidintą kovą prieš imperialistinį karą ir fašizmą, kuris kelia galvą Rumunijoje.

Mellon, alumino fabriku magnatas turėjo pinigų užmokėti už vieną religią piešinį \$1,500,000 dolerių, bet atsisako pakelti darbininkam algas. Paveikslukas parodo pikietininkes prie Mellono dirbtuvių.

SUGRYŽO DELEGATĖS IŠ MOTERŲ KONGRESO

Amerikos delegatės, kurių buvo išvažiavę 30 į Pasaulinį Moterų Prieškarinį, Priešfašistinį Kongresą, rugpiučio 16 d., dalis sugryžo. 14 delegačių pargyžo, o kitos išvažiavo pasiūstū rėti Sovietų Sąjungos socialistinės kurybos.

Močiutė Ella Reeve Bloor buvo vadovė Amerikos delegačių į Pasaulinį Moterų Kongresą ir jina parvažiavo su pirmutine grupe, kad kuogreičiausia perduoti kongreso tarimus ir padėti rupestingai prisirengti prie J. V. Antro Kongreso Prieš Karą ir Fašizmą, kuris bus pabaigoj rugsėjo mėnesio, Chicagoje.

Nuo automobilių industrijos moterų važiavo Ida Kunca, drg. A. Jonikienės duktė.

Močiutė Ella Reeve Bloor apie pirmaeiles delegates prabyla:

“Sekamos delegatės pasiūmėjo konferencijoj: Equila McKeithen, nuo derliaus dalininkų unijos, Ida Kunca, nuo automobilių industrijos darbininkų, Leila Jackson, nuo moterų organizacijos pagalbėti mainieriam, ir Martha Lewandowska, atstovė nuo lenkų jaunų moterų.”

Keturiolika draugių parvažiavo kaip tik laiku, kuomet imperialistinio karo pavojus žėruoja, kada Japonijos imperialistai griebiasi žiauriausių provokacijų pradēt užpuolimo karą ant darbininkų šalies. Taip pat

draugės sugryžo iš Paryžiaus laiku, kuomet J. V. fašizmas rodo savo aštrias iltis atkakliau negu bent kada šioje šalyje.

Japonijos imperialistai per savo įrankį Manchukuo desperatiškai veikia Mandžurijoje, kad pasigrobt Sovietų Sąjungos gelžkelį. 60 Sovietų Sąjungos piliečių areštuota. Japonija savo armijos burius siunčia per Korėją į Sovietų Sąjungos pasienius.

Keturiolika draugių gryžo iš kongreso, kur viso pasaulio prieš fašizmą nusistačiusių moterų atstovės susirinko ir planus išdirbė, sudėjo prižadą visom jėgom kovoti prieš fašizmą, aršiausį darbo žmonių priešą ir didžiausią žmonijos nelaimę, imperialistinį karą.

Mums vėl tenka gryšti prie J. V. Antro Kongreso Prieš Karą ir Fašizmą, kuris įvyks Chicagoje. Paryžiaus kongresas turi buti impulsu šį kongresą padaryti milžiniškai skaitlingu, cementuojančiu visas pažangias šios šalies jėgas, idant plauktų platus judėjimas prieš fašizmą ir karą.

Draugės moterys, mes ne visur užtektinai smarkiai dirbame besirengdamos į Moterų Pasaulinį Kongresą. Taigi, dabar užsilikusį darbą sekmingiau praveskime. Bus rengiami delegačių pasitikimui ir jų raportų išklausymui mitingai. Ne tik pačios dalyvaukime tuose mitinguose, ne tik pasikvies-

kime savo kaiminką, bet praveskime plačią agitaciją savo apielinkėj ir buriais dalyvaukime mitinguose. Neatidėliokime reikiamą darbą ant rytojaus. Imkime padaryti jį šiandien.

Mūsų organizacijų kuopose pakelkime klausimą, kad butų apdiskusuota Moterų Pasaulinio Kongreso darbai ir kad iš diskusijų plauktų darbai ir skubus rengimasis į jau aukščiau minėtą kongresą, kuris bus Chicagoj. Žigyttė.

Čekoslovakijos Moterų Konferencija

Su prisirengimu prie Moterų Pasaulinio Kongreso Paryžiuje, labai smarkiai veikė Čekoslovakijos moterys. Buvo laikomi susirinkimai fabriku darbininkų, valstiečių ir bedarbių moterų. Pagalios atskirų vietų mitingai baigėsi visos šalies moterų konferencija, kuri įvyko Pragoj.

Į moterų konferenciją prišuntė 300 delegačių moterų organizacijos, unijos ir atskiros grupės. Socialistų išgarbinta Masariko valdžia pasiuntė policiją pulti moterų konferenciją, kuomet išstojo kalbėti Whilst, komunistas parlamento narys.

Policija išdraskė konferenciją. Susirinkusiuose kilo labai didelis pasipiktinimas valdžios reakciniais žygiais. Moterys (Tąsa ant 4-to pusl.)

Eiliniai Flat Dženitorių Unijos Nariai

Suorganizavo Women's Auxiliary

Eiliniai Flat Dženitorių Unijos nariai, kovojanti su unijos biurokratais ir jų pasamdytais gengsteriais ir raketieriais, pamatė reikalą organizuoti dženitorių moteris. Žinoma, ne tik delto, kad dabar kilo minima kova reikalinga dženitorių moterim organizuoti. Dženitorių moterys, kaip ir visos kitos darbininkės, turi nevien savo rūpesčius kaip dženitorių moterys, bet jos neliuosos nuo visų kitų rūpesčių, kaip ir visos kitos darbininkės. Nekurios dženitorių moterys jau ir seniau dalyvavo darbininkiskose organizacijose, bet palyginus kiek jų Chicagoje randasi, tai, galima sakyti, dar permažai.

"Women's Auxiliary" (Moteryų Pagelbinė) susiorganizavo su tikslu giliau susipažinti su dabartine kova, kurią jų draugai jau geras laikas veda. Ta dženitorių kova reikalauja kuodaugiausiai spėkų, tad reikia įtraukti kuodaugiausiai moterų į pagelbinę organizaciją. Šitoj savo organizacijoje draugės dženitorių moterys galės daug pagelbėti eiliniam nariam, taipgi ir savo reikalus kaip moterys apkalbėjus galės prieiti prie tam tikro supratimo, kaip galima bus pagerinti savo buvį. Pirmame susirinkime "Women's Auxiliary" buvo išrinktas laikinas komitetas, kuris jau turėjo susirinkimą ir nutarė sekančius dalykus: Turėti du susirinkimus į mėnesį, vieną biznišką, o kitą diskusijų arba pasikalbėjimui apie bėgančius klausimus ir tokiu būdu savo tarpe lavintis. Susirinkimai bus toj pačioj vietoj, kur ir eilinių narių susi-

rinkimas. Išrinktas komitetas, kuris bus perstatytas sekančiame narių susirinkime ir eis ant balsavimo. Nutarta tuoj užimti dieną delei parengimo, kurį "Women's Auxiliary" turės kaip pradžia savo organizacijos.

Reikia pažymėti, kad ši organizacija gali išsivystyti kaip viena iš aktyviausių moterų organizacijų Chicagoj, nes jų tarpe yra daug jaunų čia gimusių ir augusių moterų. Taip pat ir kitos dženitorių moterys beveik visos gali susikalbėti angliškai, kadangi jų darbas verstina jas to išmokino.

Draugai vyrai turi kiek galėdami iš pradžios mums pagelbėti, nes jie daugiau susipažinę su dženitoriais dalyvaujant nuo seniai unijų susirinkimuose, tad kiekvienas turi pakalbinti, kad pasiūsti savo draugę ant susirinkimo.

Kada turėsime reguliarį susirinkimą, bus išrinkta korespondentė, kuri aprašys šios organizacijos bėgančius klausimus. Šiuo tarpu kviečiu visas dženitorių moteris ateiti ant susirinkimo, pasiklausyti kas bus svarstoma ir jei matysit reikalą, prisirašysit. Eilinių narių moterim nebus durys uždarytos, nors ir neprisirašys tuojau į "Auxiliary". Mes pilnai tikime, kad atėjus ant susirinkimo, kiekviena bus įtikinta, kad jos pačios reikalai nusako priklausymą prie šios organizacijos.

Antradienį, rugpjūčio 21-mą, visos, kurios skaitome šitą straipsnį, bukime susirinkime aštuntą valandą vakare, po numeriu 3223 W. Roosevelt Rd. "Women's Auxiliary" Narė.

Hollywood Artistai Persekiojami Už Politiką

Kapitalizmo sistemai smunkant, visokios profesijos žmonės ima rimčiau žiūrėti į abėną politinę situaciją, kas daugiau ir smarkiau varo į išgąščio balą kapitalistus.

Štai Chicagos "Tribune" No. 198 skaitome, kad per policijos pastangas gauta žinių, jog tulas artistas James Cagney rėmęs finansiniai komunistinį judėjimą. Vėliaus deda jo steitmentą, kuriame jis pasisako, jog 100% amerikonas ir neįėjškas jokių politinių pakaitų, bet policija nepasitenkinus jo steitmentu ir vėl kalba, kad tulo rėšėjo žmona G. Winter vėl rėšiusi Decker, kad yra sekretorė "Cannery and Industrial Workers' Union", jog minėtas artistas pažadėjęs pinigų ir ji numatanti daugiau artistų, kurie įdomaujasi komunistine programa...

Policija greitai ir sugabiai nurodo, kad kalbamas artistas gauna į savaitę algos \$3,500, suprask, kad jo gyvenimas geriausias ir kaip jis reikėtų pava-

dinti, kad stotų į kovą su darbo liaudim.

Čia ne tiek svarbu kalbėti apie krutamų paveikslų artistų pakairėjimą ir kad jie jau pasirenka teisingą kelią. Svarbu tas faktas, kad buržuazija įpuolė jau ant tiek desperacijon, kad pradėjo sekioti ir tuos, kurie daugiausiai prisideda prie aklino masių krutamųjų paveikslų pagelba.

Klesų kovai aštrėjant ir galutinai kapitalizmui prilipus liepto galą, švaresnieji intelektualai ima prisidėti prie komunistinio veikimo, o kas baisiau buržuazijai, nes jie buvę arčiau prie jų čdžių, gali kur kas daugiau iškelti jų žulikysčių. Be to, tai pavyzdys ir visai darbo klesai, kad švaresniam žmogui, kad ir gyvenimas jo tiesioginiai dar neverčia, jau nepakenčiama eiti su esama tvarka.

Netenka daug kalbėti apie James Cagney, bet svarbu, kad buržuazija imasi gaudinančiai rašyti apie "raudonuosius" ir jų pavojų, dar taip ironiškai, kad

SOVIETŲ SPORTININKAI IR MOTERYS

Nauja sistema, nauja socialistinė kuryba su plačiu sportininkų veikimu Sovietų Sąjungoj. Ten moterys ima labai platų dalyvumą sporte, pritaikytą moterim, kaip ir vyram. Tai pirmas atsitikimas civilizuotoj žmonių istorijoj, kur moterys eitų pilnai lygiom teisēm ir plačiu kiekiu į visas gyvenimo sritis.

Šiandien Sovietų Sąjungoj, priskaitant visus sportininkus, pradėdant nuo šiaurės, nuo eskimosų ir baigiant su pietinių kraštų medvilnės augintojais, priskaitoma sportininkų apie 61,000,000. Nei viena šalis, net J. V., kur sportas aukštai pakilęs, negali pasilyginti sporto veikime su Sovietų Sąjunga.

Čia sportas pastatytas ant komercinio pagrindo, su labai ryškiom individualēm kryptim, kuomet Sovietuose sportas paremtas kuno išlavavimo ir masinio pasižymėjimo pagrindu.

Sporte plačiai dalyvauja moterys: atletikoj, šokime, žaidime, plaukime, čiuožime, bėgime, pugilistikoj, sviedinio mėtyme ir kitokiuose sporto veikimuose.

Fizikinis kultūros centras Maskvoj yra toji širdis, kuri varinėja krauja po visas sporto gyslas. Sovietuose yra glaudžiai surikiuotų sporto organizacijos GTO, kurios nariai nešioja tūkšius ženklus.

Sovietų sportininkai jau apsisvainikavo šokiku iš lėktuvo parašutu. Pirmas atsitikimas, kur Nikolai Evdokimov iššoko iš 300 metrų aukščio ir krito be parašuto žemyn 5,100 metrų, tik palei žemę, 200 metrų, atidengė parašutą.

Šokimas iš orlaivių ant parašutų masiniu plotu naudojamas Sovietuose. Tas entuziazmas taip išjudino jaunimą, kad valstiečio sunus, 10 metų, Sokolov pasiėmęs nuo motinos dvi paklodes, pasidarė skėtį ir šoko nuo Maskvos upės tilto, išbandymui. Vaikutis buvo policijos paklaustas, kodėl jis tai daro, pasirodė noras orlaivininku tapti. Jis buvo nuveštas į aviacijos mokyklą, tačiau Sokolovas perjaunas, tai pasiūstas mokyklon, o kaip sulauks šešiolikos metų amžiaus, bus priimtas šo-

atgrasinti kitus, nes mat tuojau bus per laikraščius komunisto rėmėju išvadintas...

Šitą visą matant, mes turime dar su didesne energija dirbti ir be atlaidos taip, kad nevien tokie Cagney, bet visa švari visuomenė į mus žiūrėtų, kaip į naujos be vargo tvarkos nešėjus.

Komunisto vardas šiandien žinomas plačiame pasaulyje ir niekas nuo jo jau neatgrasins, ypač darbo žmones, kurie bent dalinai ima suprasti jį.

Netenka abejoti, kad neteks ilgai laukti, jog ir arti "baltojo namo" komunisto "pavojus" bus, o ne tik Hollywood, Cal.

—U. J.

kinėti su parašutu.

GTO sporto organizacija veda platų veikimą ir 1937 metais mano turėti 10,000,000 narių.

Pirmas Penkmetės Planas didelės sumas pinigų skyrė sporto reikalam. Iš 5,500,000,000 rublių fizikiniam auklėjimui skirtų pinigų, 200,000,000 rublių išleista budavojimui stadiumų, gimnastikom vietų ir įrengimui, kur jaunimas masiniai galėtų veikti kultūros srytyje.

Šiandien vienas iš didžiausių Sovietų Sąjungoj yra stadiumas Baku mieste, aliejaus industrijos centre.

Pereitą žiemą Sovietų čiuožikai ant čiužių iš Irkutsko atčiuožė į 13 dienų į Maskvą. Tai pasaulinis rekordas. Ateinančią žiemą vienas iš čiuožikų dalyvaus Norvegijoj viso pasaulio čiuožikų konteste.

Gryžtant prie J. V. jaunimo reikia pasakyti, kad mūsų darbininkų judėjimas dar vis nepajėgia išėiti į sporto lauką masinio veikimo plotu. Reikia nubraukti į šalį buržuazijos komercinį ir individualio pobūdžio sportą, o praveisti masinio sporto veikimo planą.

Mes, lietuviai darbininkai, nemažai turime jaunimo, bet kuomet mes pajėgsime atletiką plačiau prigydyti, tai dar didesni plotai jaunimo į veikimą neįtraukiama. Musų darbui daugiausia trukdo neturtas. Bet ir prie esamų sąlygų mes, draugės moterys, organizuokime jaunimą į apšvietos, politines ir sporto organizacijas. Kostė.

Airijos Moterys Farmerių Kovose

Airijoje, kaip ir kitose šalyse, bankieriai, morgičininkai grobia farmerių gyvulius ir kitokią mantą išrinkti skolas ir taksas. Cork pavieta policija panaudota atimti gyvulius iš farmerių ir parduoti juos.

Policija atėmė gyvulius ir suvarė į vieną vietą ir jau rengėsi juos išparduoti. Iš visos apie linkės susirinko 5,000 farmerių ir jie padarė ataką, idant atsiminti gyvulius. Policija paleido šuvis į farmerius. Farmeriai atsakė taip pat švinu. Užvirė kova prieš išpardavimą jų turto varžytinėse.

Farmerių moterys nelaukė iki vyrai bus išblaškyti, bet jos tuo šoko į verdančios kovos sukurį. Eamonn O'Neil bėgo į tarpą apsistojančios vienos ir kitos grupės ir šaukė: "Paliaukite šaudę farmerius!"

Policija gėdijosi šauti moterį ir paliovė šaudyti.

Moterys pirmoj vietoj pasirupino pagelbėti sužeistiems farmeriam.

Tačiau Airijos farmerių kova su tuo nesibaigė. Tiesa, jie atmušė pirmą pasimojimą išparduoti jų gyvulius. Ta kova tęsiasi ir moterys ima aktyvų dalyvumą farmerių kovose.

Rašo: J. SPIVAK.

“Kad Butų Kas – Valgyti”

(Pabaiga)

—Vadinasi, jie bandys ją vešti į kalėjimą,—kalbėjo vienas mainierys.—Bandys išvesti per užpakalines teismabučio duris.

Mainieriai ir jų moterys buriu patraukė prie užpakalių teismabučio. Tačiau šerifas laikė ilgoką laiką merginą teismabučiuje iki minia išsiskirstė. Paskui du deputės paėmė už pažastų merginą nuvedė į kalėjimą, kuomet jau tik keli mainieriai tebuvo ir tēmijo.

—Kodel mes leidžiame merginą nuvesti į kalėjimą, kodel neatimame?—teiravosi viena moteris pas mainierius.

—Taip, kodel leidžiame. Juk žinai, kad neturime pakankamai organizuotų jėgų. Šios demonstracijos išgarsinimui buvo labai mažai laiko, bet vienok apie du šimtai mainierių ir jų žmonių bei dukterų susirinko,—kalbėjo mainierys.

Kalbėjo net keli vyrai išrodinėjant, kodel Ann Morton nuvesta į kalėjimą, jog iškovoti ką nors tokio valgyti. Pasidraikę vienur kitur darbininkai neramiai vaikščiojo, tai į vieną, tai į kitą galą pievos.

—Aš sakau jums, kad jie veda Miss Morton į kalėjimą todėl, kad mes nesipriešiname, o tas mus pačius apsunkina,—kalbėjo stambaus ugio mainierys.—Nereikia daug kalbėti. Juk patys suprantate, kad turime geriau susiorganizuoti. Kuomet šauksime kitą mitingą ir policija bandys areštuoti mus kalbėtoją, tai privalome atimti iš jos kalbėtoją. Tai padaryti, turime susiorganizuoti.

—Kuomet kitą kartą jie bandys mušti Ann Morton, mes turime kumšti atsukti atgal,—tvirtinančiu balsu pareiškė storas vyras.

Pagalios mainieriai nuėjo į savo organizacijos buveinę. Ten prasidėjo dar platesni pasikalbėjimai.

Jaunas vaikinai išblyškusių veidų pareiškė:

—Ar aš galiu tarti kelis žodžius?

—Taip, labai pageidaujame,—atsakė pirmininkas.

Vaikinas nužingsniavo prie pirmininko staliuko, atsisuko į publiką ir prabilo:

—Aš žinau tą poną!—šaukė vienas.—Tai kruvinas Ryan. Jis buvo deputy šerifu šiandien.

Publikos veiduose pasirodė rustumas ir tyku svetainėj, net musų lekiant girdėtum.

—Taip, taip aš žinau,—kalbėjo jaunuolis.—Aš esu buvęs deputy šerifu šiandien prie teismabučio ir aš čia atėjau atsiprašyti jus delei to. Aš nežinojau kame dalykas. Aš buvau be darbo nuo tada, kuomet pasibaigė priėmimas CWA. darbai. Man pasakė, kad aš gausiu keturis dolerius, jei pabūsiu deputy šerifu prie komunistų demonstra-

cijos. Aš nuėjau ir prisiekiu būti. Tačiau aš tuomet nežinojau, kad Miss Morton stengiasi mum išgauti daugiau valgyto reikmenų. Ne, ne aš nežinojau kame dalykas. Aš atėjau čionai jus atsiprašyti.

Jis nusilenkė prieš audienciją. Publikoj pasipylė skardus ir triukšmingas delnų plojimas.

—Ot, tai vaikinai!—šuktelėjo mainierys, kuris sakė, kad reikėjo Ann Morton atimti iš deputėjų.

Vaikinas stovėjo gnauždamas savo kepurę rankomis.

—Aš noriu dar pasakyti kelis žodžius,—vaikinas pridėjo.—Aš neturiu daugiau valgyti, negu jūs brangieji. Tačiau aš geriau vaikščiosiu alkanas, negu aš tuos keturis dolerius išleisiu delei savęs,—pasakė jis atsiskudamas į pirmininką.—Ar jūs nepaisysit, kad aš tuos keturis dolerius atiduosiu bedarbių organizacijai. Aš ištiesiu daug geriau jausiuosi, jeigu jūs tuos pinigus leisitė man paaukauti.

Skardus delnų plojimas palydėjo jo žodžius, kurie pasikartojant užė.

Vaikai, Jei Ne Darbe, Tai Kalėjime

Pietinėse valstijose buržuaziniai “geraširdžiai” dėjuoja, kad vaikų pilni kalėjimai. Jiem netiek rupėtų vaikų kalinimas, jei juos atskirai kalintų, bet kuomet deda į tuos pačius kalėjimus prie suaugusių, tai, esą, negerai.

Dallas, Tex., vaikų komisio-nierius sako, kad Alabamos, Mississippi, Texas ir kitose trijose valstijose per šešis mėnesius 1932 metais buvo areštuota 1,168 vaikai ir 952 iš jų buvo įalpinti su kaliniais, kurie suaugę esti.

M. Bell, kuri tyrinėjus vaikų padėtį kalėjimuose 141 mieste ir 38 valstijose, ji radusi, kad tik 22 miestai, iš aukščiau pažymėtų, vaikus į atskirus kalėjimus deda. Kituose miestuose labai dažnai pasitaiko, kad vaikus kalina į tuos pačius urvus.

Buržuazija iš pat savo šaknų yra reakcinė klesia ir ji savo veikime tatau parodo. Tiem ponam nerupi jieškoti priežasčių, kuriuos vaikus nustumia į nusikal-timą, o suradus veikti, tas prie-žastis prašalinti. Poniutė Bell ko nori, tai vaikus nesudėti į tą patį urvą su pilnamečiais kaliniais.

Tuo mastu niekas blogumo neišmieravo ir neišmieruos ir jo neprašalins. Ne kalėjimuose suvargusių tėvų vaikų apgyven-dinimu reikia rupintis, bet panaikinimu sistemos, kuri tėvus išmeta į bedarbių eiles, padaro juos suvargusiais. Reikia prašalinti sąlygas, kur daroma vieni

AUDĖJŲ STREIKE MOTERŲ VEIKIMAS

Tekstilės (audimo) industrijoj didžiumą darbininkų sudaro moterys ir jaunos merginos. Prie minimų darbų vyrų algos nedidelės, o moterų dar mažesnės. NRA. kode nustatytos algos \$13 ir \$14 į savaitę yra maksimum algos, o reikia žinoti, jog tiek gauna tie, kurie išdirba pilną savaitę. Daugelis darbininkų dirba tik po kelias dienas į savaitę ir jų algos per pusę mažesnės, negu kode nužymėta.

Rupestingiausia veikia tarp audėjų ir verpėjų Nacionalė Tekstilės Darbininkų Unija. Ją darbdaviai, valdžia ir ADF. biurokratai baisiai puola; darbininkus priklausančius prie kovingos unijos, persekioja.

Audimo ir verpimo industrijoj yra ir reformistinė unija, kuri priklauso prie Amerikos Darbo Federacijos. Tos unijos (United Textile Workers of America) šiom dienom laikė konvenciją New Yorke ir milžiniška didžiuma balsų delegatai nutarė skelbti streiką, reikalaujant algų pakėlimo.

Unijos viršininkai Gorman ir McMalion bandė gnauždyti darbininkų bruzdėjimą už streiką. Tačiau į konvenciją suvažiavus iš eilinių narių delegatų, pasisakė už streiką ir, norint ar ne, biurokratai stumiami eiti pirmyn.

Viršininkai paskelbė, kad streikas turėtų prasidėti rugsėjo pirmą dieną. Bet tarimas vienas dalykas, o jo įvykinimas kitas, ypač kuomet jis paliekamas biurokratų rankose.

Darbininkai turi patyrimą su ADF. biurokratais plieno ir automobilių industrijose. Ten irgi darbininkai buvo nutarę streiką skelbti, bet biurokratai vilkino, demoralizavo darbininkų sentimentą ir pagaliaus perėjo prie arbitracijos ir sugniuždė streiką, susilpnino darbininkų organizacijas ir dabar, jei ir norėtų streiką skelbti, jau negalėtų, nes darbininkai sudemoralizuoti.

Audimo industrijoj bosai panašią demoralizaciją nori praveisti. O istorija darbininkų kovų plačiai žinoma. Kas nežino New Bedford, Lawrence streikus ir streikus Paterson ir Easton? Bosai sumobilizuoja reakcijos jėgas, pasiunčia provokatorius į streiko lauką, paskui užtraukia policiją ir net miliciją ir sukriušina darbininkų streikus. Vadinasi, pakrikdo darbininkų jėgas, neleidžia jiems susiorganizuoti.

Bosai net išdirbo nevienokias algas tekstilės kode. Tai tikslas padalinti darbininkus. Vedama didelė diskriminacija prieš pietines valstijas ir norima atskirti negrus darbininkus. Mes atsimeiname Gastoniją ir Ella May nužudymą. Tai vis tragiškos scenos audėjų kovų.

bagoti, turinti ir kiti biedni ir pripratina kartais biedną, o kartais gašlų vogti. Motina.

Mes dabar stovime išvakarose tekstilės darbininkų streiko. Šilko ir rayon industrijos darbininkai pasisakė, kad jie kartu veiks su vilnų ir medvilnės industrija. Jau mes sakėme, kad šioj tekstilės industrijoj didžiumą sudaro moterų darbininkės. Tiesą, vidurvakarinėse valstijose nedaug audimo ir verpimo fabriky, bet jų yra ir draugės moterys turi būti veikimo eilėse už savo reikalus.

Prie streiko rengiamasi visu šalies plotu ir moterys, dirbančios toj industrijoj, turi veikti, kad pagerinti savo sąlygas. Negalima toliau tęsti pusalkį gyvenimą, dirbti už algą, iš kurios jokių budu negalima kiek žmoniškiau gyventi. Audėja.

Darbininkės, Dalyvaukime Šiame Susirinkime

Jau buvo rašyta, kad rugpiučio 31 d. yra šaukiamas per AEDLD. 1 Apskr. moterų komitetą visos Chicagos organizacijų moterų komitetų bendras susirinkimas, kaip 7:30 val vakare, “Vilnies” svet.

Labai svarbu, kad ne tik moterų komitetai šiame susirinkime dalyvautų, bet ir kiekviena darbininkė, kuriai svarbu klesų kova.

Nuo šio susirinkimo daug priklausys mūsų tolimesnis darbas, nes eilė svarbių ir butinų klausimų stovi ant dienotvarkės, be kurių mūsų organizacinis darbas liktų nepilnai atliktas.

Dalyvaukime visos ir atsitedamos už savo pastarąjį nušlavimą darbe, atlikime tuos didelius darbus, kurie riša mus su abelnu klesų kovos darbu.

—J. S.

Slaugės, kurios karui kilus butų naudojamos raišiot, sužeistuosius, išstojo į prieškarinę parodą rugpiučio pirmą New Yorke. Paveikslukas parodo nežamą raudoną vėliavą su atalinkamu užrašu.

DARBININKŲ SVEIKATA

Rašo Dr. J. J. KAŠKIAUČIUS

371 LAKE ST., NEWARK, N. J.

Mažakraujingumas.

Drauge gydytojau, kreipiuos ir aš į jus pagalbos ar patarimo. Mane vis vargina nervai. Buvau pas daktarą, nutraukė X-spinūlių atvaizdą ir sakė, kad mano širdis perdidelė. Ir sakė, kad negana turiu kraujo, reikia geležies, bet nieko man nedavė. Taigi meldžiu širdingai, ar nėra pagalbos dėl kraujo, kad sustiprint kraują ir širdį. Ačiu iškalno ir lauksiu atsakymo.

Atsakymas.

Visokio, Drauge, yra mažakraujingumo. Visų dažniausia pasitaiko, kad raudonosios medžiagos—hemoglobino esti mažai raudonuose kraujo rutuliuose. Mokslškai tai vadinasi **hypochromic anaemia**. Žmogus atrodo pabalęs, esti nervuotas, nes nervai ir smegenys negauna, kiek reikia, kraujo. Ir visi kūno audiniai gauna nukentėti, dėl stokos deguonies, oksigeno, rūkštadario dujų. Matot, oro deguonis, bekvėpuojant, persiėda per plaučių plėvukes ir pereina į kraują. Ten jis chemiškai susijungia su raudonųjų celių hemoglobinu ir išsivaikšto po visą kūną. Čia deguonis pasiiliosuoja iš hemoglobino (iš kraujo) ir susijungia su kūno celėmis (narveliais), o pakaitomis iš tų celių išeina anglidario dujos ("carbon dioxide"), kurios susijungia su krauju—su jo hemoglobinu. Tuo būdu grįžtamasis kraujas (kurs venų takais plaukia atgal į širdį ir paskui į plaučius, kad plaučiuose apsivalytų) yra nešvarus, juosvai-mėlšvas, dėl tų anglidario dujų. O, kai jis išsivėdina plaučiuose, paliuosuoja ten tas nudėvėtas anglidario dujas ir prisigeria iš oro deguonies, tai jis pasidaro vaiškiai raudonas. Arterijų kraujas, kurs eina iš plaučių į kūno audinius, yra apšvalęs, raudonas. Tai yra širdies varomasis kraujas. O grįžtamasis venų kraujas—nebešvarus, eina atgal į širdį ir paskui į plaučius ir yra tamsiai-mėlynas.

Raudonųjų celių hemoglobinas turi geležies. Kuo daugiau turi geležies, tuo gaivesnis jis yra, tuo geriau jis pajėgia jungtis su deguonių ir paskui juo gaivinti kūno audinius. Iš čia galite suvokti, kaip svarbu yra turėti pakankamai geležies kraujo sriovėje. Netik geležies, bet ir kitokių mineralų, vitaminų ir kitko.

Jums daktaras pripažino, kad mažai teturite geležies ir kad jums didoka širdis. Svarbiausia bus atgauti pakankamai geležies, sustiprinti kraujas, o tada geriau bus ir širdžiai.

Kraujui atsigaivinti daugiausia padeda tikęs maistas. Nemažai geležies turi kiaušinio tryniai, kepenys, džiovintos pupos, džiovinti žirniai, kviečio

grūdai, šviežia jautiena, avižinės kruopos, džiovintos slyvos, riešutai, sėlenos, siropas, kiaušvarlės, špinatas, kakao, klevo siropas, salotos ir t.t. Vartokite daugiau tokio maisto, bet, žinoma, reikia ir kitokių valgių.

Geležies kraujui padeda dādėti ir tonikai, geležies preparatai, chemiškai ištraukti iš daržovių bei gyvulinės medžiagos. Yra visokių geležies preparatų. Iš jų labai naudinga ir nebrangi yra šita geležies druska: "Iron ammonium citrate". Gaukite jos kokį 1/4 svaro ("1/4 lb.") ir išstarpinkite puskvortėj virinto vandens ir paskui įberkite ten ir truputėlį vario druskos: "Copper sulphate 1 gr." Turėsite visą puskvortę geležies stiprylo. Imkite mėnesių mėnesiais po arbatinį šaukštelį, įmaišytą į pusę stiklo pieno (arba limonado arba ir vandens), po valgio. Nuo to eisite laukan juosvai, tai nenusigąskite: taip ir turi būti, taip nudažo geležis. Liežuvio viršus irgi esti tamsesnis, kai paimi to toniko, bet greit ir vėl pasidaro aiškesnis. Negadina nei dantų nei nieko. Labai naudingas tonikas.

Šeiminių Skyrius

SLYVŲ KISIELIUS.

Gerai nuplauk ir išimk branduolius iš kiek nori slyvų. Sudėk į puodą su kaip tik užtektinai vandens, kad apsemtų. Virk povaliai, iki slyvas galima bus lengvai sugrūsti. Gerai sugrūdus išpilk į tam tikrą maišą (lyg ir surmaišelij) padarytą iš "cheese-cloth". Leisk varvėti, iki liks tik odos ir sausa košė maiše. Supilk sultis į puodą ir leisk gerai virti per 20 minutų, nuolat nuimdama putas. Tada nuimk nuo ugnies ir pamieruok. Dėk tiek cukraus, kiek yra sulties, leisk virti kokias 15 ar 20 minutų, iki bus gana tirštas. Tada išpilk į tam tikrus stiklus uždengk.

Gali stovėti ilgiausiai iki kelių vartosi. U. S.

PAMIDORŲ SUNKA.

Nuplauk pamidorus ir nulupk (užpilk verdančiu vandeniu, tad bus galima lengvai nulupti). Supiaustyk ir puode pavirink kokias 5-10 minutų. Išsunk per sėtuką arba retą audėklą. Ant dviejų kvortų pamidorų sunkos dėk 1 šaukštuką cukraus ir 1 šaukštą arba biskį mažiau druskos, vėl pavirink 10 minutų, verdančius supilk į bonkas ir slandžiai užkorkuok. Jeigu gerai bus užkimštas gali stovėti ilgiausiai.

R. S. Detroitietė.

Skaitykite ir Platinkite Dienraštį "Vilni"

SAUGOKIMĖS APGAVINGŲ GARSINIMŲ

Per pastarąjį laiką, dažnai tenka girdėti garsinimų per radio ir matyti lietuviškoje spaudoje įvairių rakandų išpardavimą.

Kadangi turiu reikalą namuose išigyti plaunamą mašiną, tad per ilgą laiką taupius kelis centus, atydziai ėmiau sekti tuos garsinimus, kur bus galima prieinamiau nusipirkti. Daugiausia domėj atkreipė J. B. nuolatinis šaukimas per radio, kad pas jį viskas prieinamiau. Dar pasiimu ir "Draugo" No. 191, gi žiuriu didžiausias apgarsinimas, kad prie kiekvienos prekės gauni labai didelę dovaną. Na, manau sau, čia bus gera proga, juk suvardinta eilė plaunamų mašinų. Štai jų vardai: "Westinghouse", "Maytag", "Thor" ir "Apex", kurių vertė \$69.00, o dovanų duosią prosinimui mašiną vertės \$69.00. Žiuriu ir nenoriu tikėti, kad taip žmonės galėtų drąsiai į visuomenę kalbėti, kas faktinai duotų didžiausius nuostolius jam pačiam. Bet laikraštis ir biznio įstaiga, net sulig buržuazinių "įstatymų" jau neleistina.

Nieko nelaukus, rugpjūčio 14 d., pasukau į B. krautuvę, kad nusipirkti plaunamą mašiną. Krautuvėje radome gana daug pristatytų mašinų ir įvairių, didelė dalis jų gramėzdiškai išrodė. Paklausus pardavėjo, kokia jų kaina, atsakyta—\$69.00.

O vėliau kada atskirai ėmiau klausinėti, tai pasirodė įvairių kainų esama, bet neaišku, kodėl taip iš pradžių buvo atsakyta... Po pasitarimo apie mašinų kainas, pardavėjui pastebėjau, kad man teko matyti visai tokią pat mašiną kitoje krautuvėje, kurios kaina ne \$69.00, bet \$49.00. Tada pardavėjas atšoko ir apsidairęs sako: Taip, aš padariau klaidą, jos vertė \$49.00. Sakau, maža klaida, tik \$20.00 skirtumas... Klausiu, kur ta prosinama mašina, kurią kaip dovaną garsinote, na, ir parodo net dvi, iš kurių viena be pasigailėjimo apdaužyta, o kita nauja spalva pasipuošusi... Jų vardas "Dextor". Parodau laikraštį "Draugą" ir sakau, žiurėk, čia sako, kad \$69.00 vertės dovana, o aš už tą mašiną neduočiau kelių dolerių, nes ji niekam netinkama, tik stubą užversti. Pardavėjas sako, taip, ji verta \$69.00, o vėliau greit susigriebęs sako: Na, ką jūs norite daugiau gauti. Sakau man nesvarbu dovana, bet svarbu, kaip jūs drįstate rašyti į spaudą ir per radio garsinti ir tuom suvedžioti žmones.

Tai dar kartą ir jau paskutinį įsitikinau, kad J. B. skelbimai nieko tikro savyje neturi ir kad "Draugas" yra vienas iš tų laikraščių, kuris neraudamas suvedžioja savo skaitytojus, paduodamas tokius garsinimus.

—P. Ž.

LDS. 127 Kp. Vėl Stojo

Darban Vaikų Prirašinėjime

Daug buvo rašyta paties Centro, kaip svarbu įvesti vaikų skyrių. Paskirstyta kvotos kiekvienai kuopai. Pagal narių skaičių, visai mažos kvotos. Bet va, dauguma kuopų dar ir ikišiol neišpildė paskirtos kvotos. Nežinia, kodėl draugai taip šaltai žiuri į šį svarbų darbą? Nuo savęs galiu pasakyti, kad visai nesunku prirašyti vaikus prie LDS. Kada nueini pas tėvus ir išaiškini svarbą įrašyti vaikų į šią organizaciją, noriai sutinka.

LDS. 127 kp. kvota buvo paskirta 3 vaikams prirašyti, prirašėme 4.

Įvykusiame susirinkime rugpjūčio 10 d. rimtai apsvaistėme šį klausimą ir stojome į darbą ir vėl turime 2 naujus kandidatus; reiškia, kvotą padvigubino, bet dar nemanome apstoti. Kodėl gi kitos kuopos negali išpildyti nei paskirtas kvotas? Nėra kitos priežasties, kaip tik tai draugų nerangumas.

Kurgi mūsų draugės moterys, kuopų narės, ar jos negalėtų tą darbą atlikti? Joms daugiau apėina vaikų auklėjimas bei jų išlavimas darbininkiškoj dva-

sioj. Ypač draugės narės, kurioms teko dalyvauti LDS. antrame seime ir giliau susipažinti su šia organizacija bei jos svarba, turėtų dirbti. Turėtume neatidėliotinau paimti šį svarbų darbą, prirašymą vaikų prie LDS., ir užbaigti su šiuo mėnesių.

LDS. 127 Kp. Remia Jaunuolius.

Rugpjūčio 10 d. laikytame susirinkime nutarta paremti ir jaunuoliai. Paaukauta iš izdo \$5.00 Vidur-vakarų jaunuolių mokyklai, kuri įvyks Chicagoje, ir \$3.00 Nacionaliam Jaunuolių Komitetui, pasiuntimui jaunuolio į Sovietų Sąjungą. Kitos kuopos turėtų pasekti Marquette parko kolonijos kuopos darbuotė.—U. Grigienė.

Čekoslovakijos Moterų Konferencija.

(Tąsa nuo 1-mo pusl.) eidamos lauk iš svetainės šaukė:

"Šalin karas! Šalin imperia-lizmas! Reikalaujame paliuosuoti Thaelmanną!"

Delegatės išgrustos iš svetainės, maršavo gatvėmis ir šaukė į susirinkusią publiką: "Kovokite prieš karą! Moterys, neleiskite žudyti savo sunus ir vyrus!" Moterys maršuodamos dainavo Internacionalą. Vėliau, nors ir mažesnė grupė, susirinko ir išrinko delegates važiuoti į Pasaulinį Moterų Prieškarinį Kongresą į Paryžių.